

Müzik Ö?retimine ?li?kin Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Müzik Ö?retimine ?li?kin Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26385>

Özet

Müzik Öğretimine İlişkin Tutum Ölçeği, sınıf öğretmeni adaylarının müzik öğretimi derslerine ve müzik eğitimine yönelik sahip oldukları duyuşsal eğilimleri ve genel tutumları ölçmek amacıyla 2013 yılında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Ölçek, geçerlik ve güvenirlik çalışmaları titizlikle yürütülerek nihai 19 maddelik, üç faktörlü yapıya ulaştırılmıştır. Bu araç, öğretmen yetiştirme programlarında adayların müzik derslerine olan yaklaşımlarını belirlemede önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Müzik Öğretimi, Tutum, Ölçek Geliştirme, Sınıf Öğretmenliği, Öğretmen Adayları, Likert Ölçeği.

Yazarlar

Şeker, S. S., Saygı, C.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, sınıf öğretmeni adaylarının müzik öğretimine yönelik tutumlarını nicel olarak ölçmektir. Bu tutumların belirlenmesi, öğretmen yetiştirme programlarının müzik eğitimi bileşenlerinin etkinliğini değerlendirmek ve adayların müzik derslerini gelecekteki öğrencilerine aktarma motivasyonlarını anlamak için kritik öneme sahiptir. Ölçek, adayların müzik derslerine karşı olumlu veya olumsuz eğilimlerini tespit ederek, varsa pedagojik eksikliklerin giderilmesine yönelik çalışmalara zemin hazırlamaktadır.

Yapı

Müzik Öğretimine İlişkin Tutum Ölçeği, bireylerin müzik derslerine ve bu derslerin öğretimine yönelik sahip oldukları bilişsel, duyuşsal ve davranışsal eğilimleri kapsayan psikolojik bir tutum yapısını ölçmektedir. Ölçek, genellikle tutumun üç temel bileşenini yansıtan alt boyutlara ayrılmıştır. Bu yapı, öğretmen adaylarının müzik öğretimine dair inançları (bilişsel), hislerini (duyuşsal) ve bu dersleri uygulama istekliliklerini (davranışsal) bütüncül bir yaklaşımla değerlendirmektedir. Ölçeğin son halinde üç faktörlü bir yapı ortaya çıkmıştır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları kapsamında öncelikle **kapsam geçerliği** sağlanmıştır. Ölçek geliştirme sürecinde, Karasar (2002) ve Büyüköztürk (2007)'ün vurguladığı gibi, ölçme aracının amaçlanan kapsam için uygunluğunun belirlenmesi amacıyla uzman görüşüne başvurulmuştur. Başlangıçta oluşturulan 48 maddelik geniş madde havuzu, alanında yetkin uzmanlar tarafından

incelenmiştir. Bu uzmanlar arasında üç müzik eğitimi uzmanı, bir eğitim bilimleri uzmanı ve Fen-Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü'nden bir uzman yer almıştır. Uzmanlardan alınan geri bildirimler doğrultusunda gerekli düzeltmeler ve eklemeler yapılmıştır. Ayrıca, ölçeğin psikometrik düzenlemesi ve yönergelerinin netliği için PDR (Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik) bölümünden bir uzmanın görüşü alınmıştır. Bu uzman incelemeleri sonucunda madde sayısı 48'den 39'a indirilmiştir.

Kapsam geçerliliği sürecinde uzmanların nitel ve nicel yeterlilik açısından maddeleri değerlendirilmesi, ölçeğin ilgili yapıya doğru bir şekilde temsil ettiğini göstermektedir. Nihai faktör analizi sonucunda ise maddeler 19'a düşürülerek yapı geçerliliği de desteklenmiştir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik analizleri, faktör analizi işlemi tamamlandıktan sonra nihai 19 madde üzerinden gerçekleştirilmiştir. Yapılan analizler sonucunda ölçeğin genel iç tutarlılık katsayısı olan **Cronbach Alfa katsayısı** 0,90 olarak hesaplanmıştır. Büyüköztürk (2007) tarafından belirtilen 0,70 eğerinin oldukça üzerinde olan bu değer, ölçeğin yüksek düzeyde güvenilirliğe sahip olduğunu göstermektedir.

Güvenirlilik analizleri ayrıca belirlenen faktörler bazında da incelenmiştir. Alt faktörler için hesaplanan **Cronbach Alfa katsayısı** değerleri şu şekildedir: Birinci faktör için 0,86, ikinci faktör için 0,81 ve üçüncü faktör için 0,74. Tüm faktörlerin 0,70 üzerindeki bu değerleri, ölçeğin alt boyutların da yüksek düzeyde iç tutarlılık sergilediğini kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçme aracının geliştirme sürecinde uygulanan **faktör analizi**, ölçeğin yapı geçerliliğini belirlemede temel adım olmuştur. Bu analiz sonucunda, başlangıçta 39 maddeye düşürülen ölçek, psikometrik açıdan en tutarlı ve anlamlı yapıya sağlayacak şekilde 19 maddeye indirilmiştir. Bu 19 madde, ölçeğin ölçtüğü yapıya temsil eden üç farklı faktöre ayrılmıştır. Faktörlerin belirlenmesi, sınıf öğretmen adaylarının müzik öğretimine yönelik tutumlarının tek bir boyut yerine, farklı bileşenlerden oluştuğunu göstermektedir. Bu çok boyutlu yapı, tutumun farklı yönlerini ayrı ayrı değerlendirmeye olanak tanır.

Araç

Test Çeşidi:

Geliştirme

Format:

5'li Likert Tipi Derecelendirme (Kesinlikle Katılmıyorum'dan Kesinlikle Katılıyorum'a)

Mevcut Dil:

Türkçe

Popülasyon Grubu:

Sınıf Öğretmeni Adayları

Yaş Grubu:

Genellikle 18-25 yaş aralığındaki üniversite öğrencileri

Popülasyon Detayları:

Üniversitelerin Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği lisans programına kayıtlı öğrenciler.

Test Metodolojisi:

Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle, 5'li Likert tipi derecelendirme kullanılarak bireylerin müzik öğretimine ilişkin tutum düzeyleri belirlenir.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen Eğitimi, Müzik Öğretimi, Tutum Ölçeği, Geçerlilik, Güvenilirlik Analizi.

Yazarlar**Yazar ORCID Tanımları:**

Mevcut Kaynakta Belirtilmemiştir.

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri:

Mevcut Kaynakta Belirtilmemiştir.

Yayın Adresi:

Mevcut Kaynakta Belirtilmemiştir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Şeker ve Saygı tarafından 2013 yılında geliştirilmiştir. Ölçeğin akademik ve araştırma amaçlı kullanımı genellikle orijinal makaleye atıf yapmakla serbesttir. Ticari kullanım veya geniş ölçekli uygulamalar için yazarlardan izin alınması tavsiye edilir. Ölçeğin orijinal makalesi ve detaylı geliştirme süreci aşağıdaki bağlantıda yer almaktadır: turkishstudies.net.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

The original PDF can be downloaded here: muzik-ogretimine-iliskin-tutum-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Şeker, S. S. ve Saygı, C. (2013). Şimdi öğretmen adaylarının müzik öğretimine ilişkin tutumlarının ölçmeye yönelik ölçek geliştirme çalışması. *Electronic Turkish Studies*, 8(8), 1237-1246.

Büyüköztürk, Ş. (2007). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı: İstatistik, araştırma deseni, SPSS uygulamaları ve yorum*. Pegem A Yayıncılık.

Karasar, N. (2002). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Nobel Yayın Dağıtım.

Müzik Öğretimine İlişkin Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri orijinal kaynak metinde yer almamaktadır. Maddelerin tamamı için lütfen Şeker ve Saygı (2013) tarafından yayınlanan makaleye başvurunuz.